

รายละเอียดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาโบราณคดี
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี
ภาษาอังกฤษ	Doctor of Philosophy Program in Archaeology

ชื่อปริญญา

ชื่อเต็มภาษาไทย	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (โบราณคดี)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ	Doctor of Philosophy (Archaeology)
ชื่อย่อภาษาไทย	ปร.ด. (โบราณคดี)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ	Ph.D. (Archaeology)

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต

แบบ 1.1	มีค่าเทียบเท่า 48 หน่วยกิต
แบบ 2.1	ไม่น้อยกว่า 51 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

1. แบบ 1.1

วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า)	48 หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	
มีค่าเทียบเท่า	48 หน่วยกิต

2. แบบ 2.1

หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)	8 หน่วยกิต
หมวดวิชาบังคับเลือก	15 หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า)	36 หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	
ไม่น้อยกว่า	51 หน่วยกิต

หมายเหตุ: คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจมีมติให้นักศึกษาทั้งสองแบบเรียนรายวิชา
เลือกในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี เพิ่มเติม โดยไม่นับหน่วยกิต

การสอบประมวลความรู้ และการสอบวัดคุณสมบัติ

การสอบประมวลความรู้

นักศึกษาแบบ 2.1 เมื่อเรียนรายวิชาครบถ้วนแล้วต้องสอบประมวลความรู้ ทั้งนี้ให้เลือกสอบประมวลความรู้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจาก 2 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่มวิชาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย 3 สาขา ดังนี้

1. โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย
2. โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์สากลและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. โบราณคดีปฏิบัติและวิทยาศาสตร์เพื่องานโบราณคดี

(2) กลุ่มวิชาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย 3 สาขา ดังนี้

1. โบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในประเทศไทย
2. โบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในประเทศไทย
3. โบราณคดีปฏิบัติ

การสอบวัดคุณสมบัติ

นักศึกษาทุกแผนการศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติ ก่อนเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

รายวิชา

รหัสวิชา กำหนดเป็นเลข 6 หลัก โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ๆ ละสามหลัก

เลขสามหลักแรก เป็นเลขประจำหน่วยงานที่รับผิดชอบรายวิชา

300 สาขาวิชาโบราณคดี ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี

เลขสามหลักหลัง เป็นเลขบอกรหัสวิชา ดังนี้

เลขตัวแรก หมายถึง ระดับการศึกษา

5 หมายถึง ปริญญาโท

6 หมายถึง ปริญญาเอก

เลขตัวที่ 2 หมายถึง กลุ่มของรายวิชา

0 วิชาเสริมพื้นฐานระดับปริญญาโท

1 วิชาบังคับระดับปริญญาโทและวิชาเสริมพื้นฐานระดับปริญญาเอก

2 วิชาบังคับเลือกกลุ่มวิชาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์

3 วิชาบังคับเลือกกลุ่มวิชาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์

4 วิชาเลือกทุกกลุ่มวิชา

5 วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

เลขตัวที่ 3 หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชา

การคิดหน่วยกิต

รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

ในแต่ละรายวิชากำหนดเกณฑ์ในการคำนวณหน่วยกิตจากจำนวนชั่วโมงบรรยาย (บ) ชั่วโมงปฏิบัติ (ป) และชั่วโมงที่นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน (น) ต่อสัปดาห์ แล้วหารด้วย 3 ซึ่งมีวิธีคิดดังนี้

$$\text{จำนวนหน่วยกิต} = \frac{บ+ป+น}{3}$$

การเขียนหน่วยกิตในรายวิชาต่าง ๆ ประกอบด้วยเลข 4 ตัว คือ

เลขตัวแรกอยู่นอกวงเล็บ เป็น จำนวนหน่วยกิตของรายวิชา

เลขตัวที่สอง สาม และสี่ อยู่ในวงเล็บบอกโดย

เลขตัวที่สองบอกจำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สามบอกจำนวนชั่วโมงปฏิบัติต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สี่บอกจำนวนชั่วโมงศึกษานอกเวลาต่อสัปดาห์

รายวิชา

แบบ 1.1

วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า) 48 หน่วยกิต

300 651 วิทยานิพนธ์ (Thesis) มีค่าเทียบเท่า 48 หน่วยกิต

แบบ 2.1

หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต) จำนวน 8 หน่วยกิต

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่ไม่ได้จบสาขาวิชาโบราณคดี ต้องเรียนรายวิชาเสริมพื้นฐาน โดยได้ผลการศึกษาเป็น S ดังนี้

300 601	แนวคิดและทฤษฎีทางโบราณคดี (Thoughts and Theories in Archaeology)	3*(3-0-6)
300 602	ระเบียบวิธีวิจัยทางโบราณคดี (Research Methodology in Archaeology)	3*(3-0-6)
300 603	โบราณคดีภาคสนาม (Field Archaeology)	2*(2-0-4)

หมายเหตุ: * หมายถึง รายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

หมวดวิชาบังคับเลือก จำนวน 15 หน่วยกิต
นักศึกษาต้องเลือกเรียนรายวิชาจากกลุ่มวิชาเดียว
กลุ่มวิชาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์

300 521	สัมมนาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ใน อินโด-แปซิฟิก (Seminar on Prehistoric Archaeology in Indo-Pacific)	3(1-4-4)
300 522	สัมมนาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ใน ประเทศไทย (Seminar on Prehistoric Archaeology in Thailand)	3(1-4-4)
300 621	สัมมนาโบราณคดีโลกยุคก่อนประวัติศาสตร์ (Seminar on World Prehistory)	3(1-4-4)
300 622	สัมมนาในหัวข้อเฉพาะในงานโบราณคดียุคก่อน ประวัติศาสตร์ (Seminar on Selected Topics in Prehistoric Archaeology)	3(1-4-4)
300 623	การพัฒนาแนวคิดและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ (Development of Thesis Concepts and Proposal Writing)	3(1-4-4)

กลุ่มวิชาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์

300 531	สัมมนาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในอินเดียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Seminar on Historical Archaeology in India and Southeast Asia)	3(1-4-4)
300 532	สัมมนาประติมานวิทยาในศาสนาพุทธและศาสนาฮินดู (Seminar on Buddhist and Hindu Iconography)	3(1-4-4)
300 533	สัมมนาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในประเทศไทยก่อนพุทธศตวรรษที่ 19 (Seminar on Historical Archaeology in Thailand prior to the 14 th Century CE)	3(1-4-4)
300 534	สัมมนาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในประเทศไทยหลังพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบัน (Seminar on Historical Archaeology in Thailand after the 14 th Century CE to the Present)	3(1-4-4)
300 623	การพัฒนาแนวคิดและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ (Development of Thesis Concepts and Proposal Writing)	3(1-4-4)

วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า) 36 หน่วยกิต

300 652	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	มีค่าเทียบเท่า 36 หน่วยกิต
---------	-------------------------	----------------------------

หมายเหตุ: 1. หลักสูตรจะจัดการเรียนการสอนวิชาในหมวดวิชาเสริมพื้นฐาน รายวิชา 300 601 แนวคิดและทฤษฎีทางโบราณคดี และ 300 602 ระเบียบวิธีวิจัยทางโบราณคดี ในลักษณะเข้มข้น ให้เสร็จสิ้นก่อนการเปิดเรียนภาคเรียนที่ 1 ของปีที่ 1 เพื่อเตรียมพื้นฐานความพร้อมให้กับนักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานวิชาโบราณคดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2. นักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานทางโบราณคดี และ/หรือประสบการณ์การทำงานทางโบราณคดีภาคสนาม ให้ลงทะเบียนในรายวิชา 300 603 โบราณคดีภาคสนาม เพื่อเสริมประสบการณ์และทักษะเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานโบราณคดีภาคสนาม (ต้องประกอบด้วยเรื่องการฝึกภาคสนาม)

3. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้นักศึกษานำเสนองานวิจัยด้วยปากเปล่าหรือโปสเตอร์ในระหว่างการศึกษาในกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การเสวนา หรืองานประชุมทางวิชาการ เพื่อนำเสนองานวิจัยของตนเอง อันที่จะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิชาการ นักศึกษา และบุคคลทั่วไป และเผยแพร่งานวิจัยต่อวงวิชาการ และสาธารณะ

4. นักศึกษาทุกแผนการศึกษาอาจถูกกำหนดให้ศึกษารายวิชาที่ปรากฏด้านล่าง หรือรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต และดุขุภักขบบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี ที่จำเป็นในการทำวิทยานิพนธ์เพิ่มเติม แบบไม่นับหน่วยกิต โดยวัดผลเป็นแบบ S/U โดยผู้เรียนต้อง ได้ระดับ S (satisfactory) หรือได้รับอนุมัติให้ศึกษาโดยไม่ต้องวัดผล (Audit) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

300 541	การวิเคราะห์โบราณวัตถุ (Artefact Analysis)	3*(2-2-5)
300 542	การวิเคราะห์นิเวศวัตถุ (Ecofact Analysis)	3*(2-2-5)
300 543	โบราณคดีชาติพันธุ์ (Ethnoarchaeology)	3*(3-0-6)
300 544	วิทยาการกระดูกมนุษย์ (Human Osteology)	3*(2-2-5)
300 545	เซรามิกส์โบราณในประเทศไทย (Ancient Ceramics in Thailand)	3*(3-0-6)
300 546	การอนุรักษ์โบราณวัตถุ (Conservation of Archaeological Artefacts)	3*(2-2-5)
300 547	การอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งโบราณคดี (Conservation of Ancient Monuments and Archaeological Sites)	3*(3-0-6)
300 548	การจัดการมรดกวัฒนธรรม (Cultural Heritage Management)	3*(3-0-6)

300 549 สัมมนาพัฒนาการของสังคมยุคก่อน
 ประวัติศาสตร์
 (Seminar on Development of Prehistoric
 Society)

หมายเหตุ: * หมายถึง รายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต